

ERCP

ENDOSCOPISCHE RETROGRADE CHOLANGIO
PANCREATICOGRAFIE

Afspraak

Als u bent opgenomen op de verpleegafdeling, is onderstaande voor u niet van toepassing.

Uw afspraak

Gegevens patiënt

Dhr./mevr.:.....

Afspraak onderzoek

Afspraak datum:.....

Tijdstip melden:.....

Tijdstip onderzoek:

Locatie afspraak:

- Franciscus Gasthuis, Rotterdam
- Balie 320, 3^e etage

- Franciscus Vlietland, Schiedam
- Dagbehandeling lift C 2^e etage route
203

- Kunt u niet op de afgesproken tijd komen? Annuleer of verzet uw afspraak minimaal 24 uur van tevoren. Anders zijn wij genoodzaakt om de kosten van het onderzoek in rekening te brengen.
- Het is niet toegestaan om iemand mee te nemen in de onderzoekskamer.

Let op!

Het is van groot belang dat u nuchter bent voor het onderzoek. Dat wil zeggen: niet eten, drinken en roken. Mocht u dit wel doen, dan veroorzaakt dit mogelijk problemen tijdens het onderzoek.

Tijd:	Toegestaan:
Tot <u>6 uur</u> voor het onderzoek mag u een lichte maaltijd eten, daarna niet meer eten	Lichte maaltijd: Maximaal 2 beschuitjes of 1 witte boterham met jam of suiker en dun margarine of halvarine. Een glas melk en koffie met melk en suiker is toegestaan. Verder heldere dranken zoals hieronder staat beschreven.
Tot <u>2 uur</u> voor het onderzoek mag u heldere dranken drinken, daarna niet meer drinken	Heldere dranken: <ul style="list-style-type: none">▪ Heldere bouillon (zonder vlees).▪ Koffie en thee zonder melk, zoetstof of sorbitol.▪ Helder vruchtensap (appelsap/druivensap/roosvicee).▪ Water (niet koolzuurhoudend) eventueel met limonadesiroop zonder sorbitol.

N.B. Roken: niet vanaf 18.00 uur, de avond voor voor het onderzoek.

Inleiding

In overleg met uw behandelend arts heeft u besloten om een ERCP, een Endoscopische Retrograde Cholangio Pancreaticografie, te laten verrichten. Een ERCP wordt uitgevoerd, omdat er zeer waarschijnlijk een afwijking aanwezig is in uw galwegen of de afvoergang van de alvleesklier. Via een ERCP kan de afwijking goed in beeld worden gebracht en mogelijk ook direct worden behandeld. Het onderzoek vindt plaats op de Röntgenafdeling. In deze folder geven wij u informatie over dit onderzoek.

Algemeen

Een ERCP is een onderzoek van de galwegen en de afvoergang van de alvleesklier. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door een Maag-Darm-Leverarts (MDL-arts). Tijdens de ERCP wordt gebruik gemaakt van een contrastmiddel. In combinatie met röntgenstralen kunnen uw galwegen of de afvoergang van de alvleesklier in beeld worden gebracht.

Onderzoek

Het onderzoek gebeurt met een ERCP-scoop, een dunne bestuurbare flexibele slang. In het uiteinde hiervan is een zeer kleine camera ingebouwd. De camerabeelden zijn zichtbaar op een beeldscherm. Zo kan de arts, via de slokdarm en de maag, de twaalfvingerige darm bereiken, waar de galwegen in uitmonden.

Door middel van een ERCP is het mogelijk om bepaalde afwijkingen aan uw galwegen en de afvoergang van uw alvleesklier op te sporen. Het is mogelijk om via de ERCP-scoop kleine ingrepen uit te voeren. Zo kunnen bijvoorbeeld galstenen uit de galwegen (niet uit de galblaas) worden verwijderd of kan een stukje weefsel (biopt) worden weggenomen voor nader onderzoek. Daarnaast kan een vernauwing in de galwegen worden opgeheven door het plaatsen van een buisje (endoprothese of stent).

Melding aan uw arts

- allergisch bent voor medicijnen of verdoving;
- (mogelijk) zwanger bent;
- hart- en vaataandoeningen heeft;
- een longaandoening heeft;
- diabetes (suikerziekte) heeft. U moet dit melden bij het maken van de afspraak, in verband met de planning en het innemen van uw medicatie. U dient het innemen van tabletten voor uw diabetes dan wel spuiten van insuline uit te stellen tot na het onderzoek. Soms is ook een verlaging van de dosis noodzakelijk. Dit besluit neemt u in overleg met uw behandelend arts;
- een stoornis van de bloedstolling heeft;
- bloed verdunnende medicijnen (antistollingsmedicatie) gebruikt.

Bloed verdunnende middelen

Als u bloed verdunnende middelen via de trombosedienst gebruikt, overleg dan met de arts die het onderzoek aanvraagt of u hiermee door kunt gaan. U kunt de medicijnen Acetylsalicylzuur, Carbasalaatcalcium, Dipyridamol, Clopidogrel, Ticagrelor en Prasugrel in de meeste gevallen blijven gebruiken.

Stop nooit op eigen initiatief met deze medicijnen!

Diabetes middelen

Bent u diabetespatiënt? Overleg met uw arts of en hoe u het gebruik van tabletten of insulinedosering moet aanpassen. Als het nodig is, wordt er een afspraak gemaakt bij de diabetesverpleegkundige. Als u insuline gebruikt, proberen we het onderzoek in de ochtend plaats te laten vinden. Het is belangrijk dat u uw insulinepen, insuline en glucosemeter meeneemt.

Scopie bij slaapapneu

Als u bekend bent met OSAS en hiervoor een CPAP apparaat heeft, is het belangrijk dat u dit apparaat meeneemt. Tijdens de scopie krijgt u een slaapmiddel en een pijnstiller toegediend. Deze middelen kunnen van invloed zijn op de ademhaling.

Meenemen naar het ziekenhuis

- Neem de medicijnen die u gebruikt of uw medicatieoverzicht van de apotheek mee naar het ziekenhuis. Hierbij zijn ook de medicijnen die u bij de drogist haalt van belang.
- Als u diabetes heeft en insuline spuit, neemt u uw prikpen en insuline mee naar het ziekenhuis. Zodoende kunt u tijdens uw verblijf in het ziekenhuis over insuline beschikken.

Opname

Op de dagbehandeling of de verpleegafdeling is een bed voor u gereserveerd. Voor het onderzoek vindt een opnamegesprek plaats. In dit gesprek worden onder andere uw medische voorgeschiedenis en het medicatiegebruik met u doorgenomen. Nadat bij u een infuus (flexibel buisje in de ader) is ingebracht, wordt u in bed naar de Röntgenafdeling gebracht.

Om het risico op een alvleesklierontsteking te verkleinen, krijgt

u vlak voor het onderzoek een ontstekingsremmende zetpil ingebracht (Diclofenac). Indien u allergisch bent voor aspirines dan krijgt deze zetpil niet.

Time Out Procedure

Voorafgaand aan het onderzoek wordt er op verschillende momenten een Time Out Procedure (TOP procedure) uitgevoerd. Hierin worden uit veiligheidsoverwegingen herhaaldelijk dezelfde vragen aan u gesteld. Deze antwoorden geven ons informatie die belangrijk kunnen zijn voor een goed verloop van het onderzoek.

Onderzoek

Tijdens het onderzoek kunt u niet praten. Het is daarom belangrijk dat u eventuele vragen tijdig stelt.

Verdoving

Voorafgaand aan het onderzoek verzoeken wij u vriendelijk om losse gebitsdelen uit te doen. De assistente verdooft hierna de slijmvliezen van uw mond- en keelholte met een spray. Deze verdovingsvloeistof heeft een bittere smaak en zorgt ervoor dat het slijmvlies van uw mond en keelholte gevoelloos worden. Wel krijgt u het gevoel dat uw keel dik en stijf wordt. Dit is niet het geval, maar een teken dat de verdoving goed werkt. Tijdens het onderzoek heeft u dan minder last van kokhalzen.

Sedatie en zuurstof

Gedurende het onderzoek ligt u op uw linkerzijde op de onderzoekstafel. U krijgt een bijtring in uw mond ter bescherming van uw tanden en de ERCP-scoop. Via het infuus krijgt u de sedatie toegediend. Vanwege deze medicijnen houden wij u gedurende het onderzoek nauwlettend in de gaten. Daarvoor krijgt u een bloeddrukband om uw arm en een knijpertje (saturatiemeter) op uw vinger, deze controleert uw hartslag en het zuurstofgehalte in uw bloed. Ook krijgt u een zuurstofslangetje in uw neus.

ERCP

De MDL-arts legt u uit wat er verder gaat gebeuren. De MDL-arts brengt de ERCP-scoop achter in uw keel en vraagt u een keer mee te slikken zodat de ERCP-scoop in de slokdarm glijdt.

Dit is soms even een vervelend moment vanwege de kokhalsneiging, maar niet pijnlijk. Tijdens het onderzoek kunt u normaal ademhalen, de luchtwegen blijven geheel vrij.

Tijdens het onderzoek wordt via de ERCP-scoop lucht geblazen in de slokdarm, maag en twaalfvingerige darm, om deze te laten ontplooiën. Dit geeft een opgeblazen gevoel. Het kan zijn dat u gedurende het onderzoek moet kokhalzen en boeren. Dit is vervelend maar volkomen normaal, u hoeft zich hier niet voor te schamen.

De ERCP-scoop wordt door de slokdarm en maag naar de twaalfvingerige darm geschoven, naar de uitmonding van de galwegen en de afvoergang van de alvleesklier. Hierna wordt u op uw buik gelegd. Vervolgens gaat er via de ERCP-scoop een slangetje naar deze afvoergangen. Via dit slangetje spuit de arts contrastvloeistof in. Dit maakt de afvoergangen goed zichtbaar op röntgenfoto's, die tijdens het onderzoek gemaakt worden. Op deze manier kan men ontstekingen, vernauwingen en galstenen goed opsporen.

Duur van het onderzoek

De duur van het onderzoek is wisselend, afhankelijk van de bouw en de bereikbaarheid van de afvoergangen en van de noodzaak om verdere ingrepen te verrichten. Het komt regelmatig voor dat de MDL-arts de uitmonding van de galwegen wijder moet maken om galstenen te kunnen verwijderen. Ook behoort het tot de mogelijkheden dat de MDL-arts een plastic buisje plaatst door een vernauwing in de galweg. Gemiddeld duurt het onderzoek vijfenveertig minuten, maar soms langer. Vooral als het onderzoek veel tijd in beslag neemt, kan het een onaangename ervaring zijn.

De kans van slagen van het onderzoek is ongeveer negentig procent. Een enkele maal lukt de behandeling niet of niet volledig. Het kan dan noodzakelijk zijn om het onderzoek enkele dagen later te herhalen of te voltooien.

Na de behandeling

Na afloop van het onderzoek gaat u terug naar de afdeling waar u bent opgenomen. Direct na het onderzoek kunt u nog last

hebben van een opgeblazen gevoel of buikkrampen. Door het laten van enkele winden verdwijnen deze klachten meestal snel. U hoeft zich hiervoor dus niet te schamen.

Door de toegediende medicijnen bent u tijdelijk nog slaperig, vergeetachtig of suf. De slaperigheid verdwijnt geleidelijk. Tot een uur na het onderzoek controleren wij uw bloeddruk, zuurstofgehalte (saturatie) en hartslag.

De MDL-arts bepaalt, afhankelijk van wat er is gebeurd, wanneer u weer mag eten en/of drinken.

Afhankelijk van de behandeling blijft u zo nodig een nacht ter observatie op een verpleegafdeling. Wij proberen u dit van te voren te melden, zodat u hier rekening mee kunt houden.

Deelname aan verkeer

Als u ligt opgenomen op de Dagbehandeling, mag u met ontslag als u zich goed voelt. In verband met een verminderd reactievermogen, door narcose- of slaapmiddelen, mag u de eerste 24 uur na de behandeling niet zelfstandig aan het verkeer deelnemen. U bent de eerste 24 uur na de ingreep niet verzekerd voor dergelijke verkeersongevallen en Franciscus kan niet aansprakelijk worden gesteld.

Niet alleen naar huis

Na het onderzoek mag u niet alleen naar huis. Dit betekent dat u enkel onder begeleiding van een contactpersoon de afdeling mag verlaten. U mag dus ook niet alleen naar beneden. Ook mag u niet alleen met de taxi naar huis. Als er een contactpersoon bij is, mag u wel met de taxi of het openbaar vervoer naar huis. Uw contactpersoon moet u begeleiden tot u thuis bent.

Als er géén begeleiding naar huis is na het onderzoek, zal het onderzoek niet kunnen plaatsvinden.

De nacht na het onderzoek mag u gewoon alleen thuis zijn. Het is aan te raden om een telefoon naast uw bed te leggen, zodat u gemakkelijk iemand kunt bereiken als dat nodig is.

Complicaties

Complicaties zijn gelukkig zeldzaam. Complicaties die kunnen optreden zijn:

- een alvleesklierontsteking (pancreatitis)
- een bloeding
- een infectie
- een darmperforatie

Al deze complicaties zijn over het algemeen goed behandelbaar, maar kunnen de opnameduur wel verlengen. De alvleesklierontsteking komt het meest voor. In zeer uitzonderlijke gevallen zijn de complicaties zo ernstig, dat een operatie en/of opname op de intensive care noodzakelijk is.

Er is dan sprake van een levensbedreigende situatie. Wanneer een dergelijke behandeling moet worden uitgevoerd, worden de details uiteraard uitgebreid met u besproken.

Pijnklachten

Als u na het onderzoek klachten heeft, moet u dit altijd direct melden aan de verpleegkundige. Als u thuis klachten krijgt van hevige pijn, koorts, kortademigheid of bloedbraken, moet u direct contact opnemen met het Franciscus.

Uitslag

Meestal kan de MDL-arts die het onderzoek heeft verricht u tijdens of na het onderzoek iets vertellen over de bevindingen. Soms moeten echter eerst aanvullende onderzoeken, zoals weefselonderzoek, worden afgewacht. In dit geval bespreekt uw behandelend arts met u het onderzoek, wanneer deze uitslag bekend is.

Vragen

Wij hopen dat u na het lezen van deze folder met vertrouwen het onderzoek tegemoet gaat. Als u nog vragen heeft, kunt u van maandag tot en met vrijdag tussen 8.00 en 16.30 uur telefonisch contact opnemen.

- Franciscus Gasthuis
Maag- Darm- & Levercentrum, via telefoonnummer **010 - 461 6173**

- Franciscus Vlietland
Afdeling Endoscopie, via telefoonnummer **010 - 893 1311**

Spoedvragen

- Franciscus Gasthuis
Buiten kantooruren neemt u contact op met de Spoed Eisende Hulp via **010 - 461 6161**

- Franciscus Vlietland
Buiten kantooruren neemt u contact op met de Spoed Eisende Hulp via **010 - 893 9393**

Als u bent opgenomen op de afdeling, kunt u altijd uw verpleegkundige om aanvullende informatie vragen.